

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (23)

Datum
2025-02-27

Diarienummer
3279-2024

Anläggningsnr
0484-090-006

Önnerståhl Smågris AB
Össbygård 1
635 05 Eskilstuna

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Verksamhetskod 1.10-i enligt 2 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251)
2 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ger, med stöd av 9 kap. miljöbalken, Önnerståhl Smågris AB, org.nr. 556439-9094, (bolaget) tillstånd till att bedriva djurhållning på fastigheterna Össby 4:2 och 4:4 i Eskilstuna kommun.

Tillståndet omfattar slaktsvinsproduktion med upp till 2970 platser.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av gödsel och foder ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter för närboende begränsas. Om eventuellt spill eller läckage ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.
3. Lagring av flytgödsel i befintliga gödselbrunnar ska ske så att ammoniakavgång och lukt minimeras. Nya brunnar för flytgödsel ska förses med fast eller flytande tak. Tak på nya gödselbrunnar ska vara färdigställt innan gödselbrunnen tas i bruk.

Efter ett år från det att detta tillstånd har tagits i anspråk gäller att sanitärt avloppsvatten från personalutrymme inte får tillföras gödselbrunnar.

4. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av den gödsel som uppkommer i verksamheten. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal och/eller annan avsättning, såsom biogasproduktion, för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Avtalen ska kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.
5. Tvätt- och spolvatten från stallbyggnader ska ledas till tät behållare.
6. Aska från fastbränslepannan ska förvaras i tät behållare. Hanteringen av aska ska ske på sådant sätt att olägenheter för miljön förebyggs och begränsas. Innan aska från förbränningen får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark ska samråd ske med tillsynsmyndigheten och analys göras av innehåll. Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen som någon förändring skett som kan leda till ändrat föroreningsinnehåll i askan eller när tillsynsmyndigheten begär det. Aska får inte, utan tillsynsmyndighetens medgivande, blandas i gödseln.
7. Kemiska produkter och avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

8. Den ekvivalenta ljudnivån (L_{eq}) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden.

50 dBA	helgfri måndag-fredag	kl. 6.00–18.00
45 dBA	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 6.00–18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dBA	nattetid	kl. 22.00–6.00

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

Momentana ljud (LF_{max}) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00–6.00.

9. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta tillstånd har tagits i anspråk.
10. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska bolaget lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall från verksamheten samt förslag till undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. (delegation)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter, med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende avveckling av verksamheten. (villkor 10)

Igångsättningstid

Den tillståndsgivna verksamheten ska ha satts i gång senast 5 år efter det att detta beslut har vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när verksamheten sätts i gång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Eskilstuna-Kuriren med Strengnäs Tidning, (se bilaga). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och tidigare tillståndsbeslut

Bolaget avser att renodla sin produktion till att enbart omfatta slaktsvinsuppfödning. Det som idag är suggstall planeras att byggas om. Verksamheten har valt att separera växtodling och grisproduktion från och med verksamhetsåret 2024. Dagens verksamhet är anmälningspliktig.

Samråd

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska den ansökta verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bolaget har, i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. 29 och 30 §§ miljöbalken, genomfört avgränsningssamråd med länsstyrelsen, kommuner, myndigheter, organisationer och med enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samråd har skett genom möten, skriftligen och annonsering i lokaltidning.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 19 april 2024. Efter kompletteringar

kungjordes ansökan i ortstidningen Eskilstuna-Kuriren med Strengnäs Tidning och remitterades till Länsstyrelsen i Södermanlands län och Samhällsbyggnadsnämnden i Eskilstuna kommun. Yttranden har kommit in från båda remissinstanserna. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Bolagets yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Bolaget yrkar

- att tillstånd ges till slaktsvinsproduktion med upp till 2970 platser
- att få utföra en ombyggnation av verksamhetens befintliga suggstall för omställning till stall för produktion av slaktsvin
- att igångsättningstiden bestäms till fem år från det att beslut om tillstånd vunnit laga kraft
- att föreslagna villkor fastställs
- att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns
- att statusrapport inte krävs för verksamheten
- att verkställighetsförordnande meddelas.

Åtaganden

Bolaget åtar sig följande skyddsåtgärder.

- Regelbunden utgödsling från ej dränerade gödselytor.
- Vakuumutgödsling finns i slaktsvinsstall 2 samt kommer efter ombyggnation finnas i "suggstallet".
- Svämtäcke finns på gödselbrunnar och påfyllning av gödsel sker underifrån.
- Omrörning av gödsel sker vid behov, som främst innebär avyttring eller flytt av gödsel. Detta sker under så koncentrerade tillfällen som möjligt.

- Flytt av gödsel sker genom pumpning, vilket minimerar risken för spill. Om spill sker kommer detta samlas upp.
- Vatten från tvätt av stall leds till befintliga och täta gödselbehållare.
- Stallgödselanalys samt stallbalansberäkning sker regelbundet och/eller vid behov.
- Kemiska produkter och farligt avfall kommer hanteras och förvaras så att risk för läckage inte ska kunna uppstå.
- Bolaget kommer regelbundet arbeta för ett så bra foderutnyttjande som möjligt. Detta sker genom bland annat; en god djurhälsa, väl utformad foderstat med anpassat foder och foderstyrning.
- Som kompletterande foder, i den mån det finns tillgång, används drank och mjölk i foderstaten, på så vis återanvänds restprodukter samt vattenförbrukning minskar.
- Etablerat egenkontrollprogram med rutiner för driften samt nödlägesberedskap finns och kommer revideras efter den planerade produktionen.
- El kommer i första hand från egen solcellsanläggning. Inköpt el kompletteras med vid behov.
- Förse fastbränslepannan med kvalitativt bränsle för en effektiv förbränning.
- Hantera aska utan risk för läckage och återföra aska till åkermark.
- I den mån det är möjligt för verksamheten att påverka transporter så planeras transporter att ske under dagtid.
- Om bekämpning av ogräs sker på gården görs det i främsta hand med annan metod än kemiska produkter.

Bolagets förslag till villkor

- Verksamheten ska i huvudsak bedrivas i enlighet med vad sökande har angett i ansökningshandlingarna.
- Hantering av gödselmedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende begränsas.

- Tvätt- och spolvatten från stallbyggnader ska ledas till tät behållare.
- Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får inte överskrida följande ljudnivåer utomhus vid bostäder:

50 dBA vardagar utom lördagar kl. 7.00-18.00

45 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 7.00-18.00

45 dBA kvällstid kl. 18.00-22.00

40 dBA nattetid kl. 22.00-7.00
- För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslaget till kontrollprogrammet ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.
- Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av den gödsel som uppkommer i verksamheten. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal och/eller annan avsättning, såsom biogasproduktion, för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Avtalen ska kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.
- Lagring av flytgödsel i befintliga gödselbrunnar ska ske så att ammoniakavgång och lukt minimeras. Nya brunnar för flytgödsel ska förses med fast eller flytande tak. Tak på nya gödselbrunnar ska vara färdigställt innan gödselbrunnen tas i bruk.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Allmänt

Bolaget ansöker om tillstånd för slaktsvinsproduktion. Ansökan kommer enbart att omfatta djurhållning och det till denna produktion tillhörande gödsellagring, hantering för avyttrande av gödsel samt den flispanna som används för uppvärmning av grisstallarna. Någon växtodling finns inte inom denna verksamhet.

På gården bedrivs annan lantbruksverksamhet av annat bolag med tillhörande utrustning, byggnader och maskiner.

Teknisk beskrivning

Djurstall

I den planerade produktionen kommer alla tre befintliga djurstallar att användas, varav suggstallet i den befintliga produktionen byggs om till enbart platser för slaktsvin. Detta innebär att tre stallar med enbart slaktsvinsplatser kommer finnas i den planerade produktionen.

Slaktsvinstall 1

Slaktsvinstall 1 är det minsta stallet i produktionen. Ingen förändring kommer ske. Stallet utgörs av en avdelning och gödsel leds till den mindre gödselbrunnen intill stallet. Flytt av gödsel sker vid behov till övriga brunnar alternativt kommer avyttring ske direkt. Utgödsling sker med skrapa.

Slaktsvinstall 2

Ingen förändring kommer ske. Stallet har tre avdelningar för slaktsvin och gödsel leds till gödselbehållare. Utgödsling sker med vakuumutgödsling.

Suggstallet (för ombyggnation)

I befintlig verksamhet finns i suggstallet 48 platser för suggor samt platser för smågrisar och ett mindre antal slaktsvin. Ombyggnation sker av stallet för omställning till renodlad slaktsvinsproduktion som medför fyra nya avdelningar. Ombyggnationen sker inom befintliga väggar. Utgödsling kommer ske genom vakuumutgödsling. Gödsel leds till gödselbehållare.

Driftstider

I den framtida driften kommer smågrisar att levereras till anläggningen när de är mellan 10–12 veckor gamla. Uppfödningstid sker under 15 veckor. Därefter sker tvätt av avdelningen innan nya smågrisar sätts in. Antal djuromgångar beräknas i snitt till ca 3,25 per år.

Gödselhantering och dispens

Stallgödselmängden uppskattas enligt beräkningar gjorda i Jordbruksverkets program VERA. Enbart flytgödsel förekommer i verksamheten och enligt beräkning så uppskattas behovet av lagringskapacitet, för den planerade produktionen, att uppgå till ca 7530 m³, inkl. tvättvatten.

Enligt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruk ska verksamheten kunna lagra stallgödsel i 10 månader. Med befintlig lagringskapacitet och en utökade produktionen klarar verksamheten inte denna lagringstid. Då all gödsel som uppkommer i produktionen avses att avyttras har en dispens från kravet om lagringskapacitet ansökts om och beviljats av Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Tvätt- och spolvatten

Tvätt av djuravdelning sker efter att djuren skickats för slakt. Att tvätta emellan utslaktning och insättning är en nödvändig del för att hålla en hygienisk nivå i stallarna och förhindra risken för sjukdom hos djuren. Tvätt sker med högtryckstvätt genom tvättrobot. Allt tvättvatten leds till befintliga gödselbrunnar. Var tredje vecka spolas foderledningar rent. Även detta vatten leds till gödselbrunnar.

Vattenförsörjning

Verksamheten använder borrard brunn på fastigheten Össby 4:2.

Foder

Ett gemensamt fodersystem finns för alla tre djurstallar. Foderköket hör till samma byggnad som suggstallet och detta kommer att förnyas i samband med utökningen. Produktionen kommer fortsatt att använda sig av blöt utfodring. Foderstaten anpassas efter djuren och så kallad fasutfodring tillämpas.

Energi

Energibehov finns för till exempel ventilation, belysning och övrig utrustning. För elproduktionen finns tillgång till egna solceller. Inköpt el sker när inte solceller klarar av att leverera tillräckligt under till exempel vintern med mycket snö. Värmen produceras av fastbränslepanna (160 kW) med eldning av flis. Den totala energiförbrukningen för anläggningen uppgår till ca 250 000 kWh/år och flisförbrukningen beräknas uppgå till 1000 m³. Ett reservkraftverk finns som nödlägesberedskap, med tillhörande

drivmedelsenhet. Diesel används som drivmedel till reservkraftverket.

Kemiska produkter

Verksamheten använder en mycket begränsad mängd kemiska produkter. De produkter som används utgörs av bland annat rengöringsmedel, sprayburkar, medicin samt mindre mängd produkter för underhåll av till exempel lastmaskin. De kemiska produkterna förvaras i låst utrymme och inom invallning. Överblivna kemiska produkter som inte längre ska eller kan användas förvaras och hanteras som farligt avfall.

Farligt avfall

Farligt avfall uppkommer i en väldigt liten mängd och det som uppkommer förvaras i ett speciellt avsett skåp framtaget för ändamålet. Upphämtning sker ungefär 1-2 gånger per år av godkänd transportör och mottagare. Avtal finns upprättat för denna tjänst.

Kadaver

Kadaver förvaras i ett kylt utrymme i en särskilt avsedd container i väntan på upphämtning som sker genom Svensk lantbrukstjänst. Ingen förbränning av kadaver sker.

Dagvatten

Vatten från gårdsplaner leds till diken och infiltreras naturligt. Takvatten leds till dagvattenledning som leds vidare till en dräneringsbrunn och vidare ut till dräneringen.

Sanitärt avlopp

Ett personalutrymme med köksutrymme, tvättmaskin, WC och dusch finns i suggstallet. Avlopp leds idag till befintliga gödselbehållare. Användningsfrekvensen på sanitärt avlopp som leds till gödselbrunnarna är väldigt låg och har av den anledningen hittills godtagits.

BAT-slutsatser

Bolaget har beaktat BAT-slutsatserna och bedömer att utformningen av verksamheten uppfyller kraven avseende bästa tillgängliga teknik.

Statusrapport

Bolaget har analyserat behovet av statusrapport och bedömt att planerad verksamhet inte kommer att ge upphov till sådan förorening av mark och vatten att statusrapport krävs. Bolaget har därmed beslutat att statusrapport inte behöver upprättas för anläggningsområdet.

Kontroll av verksamheten

Verksamheten kommer fortsatt att omfattas av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Etablerat egenkontrollprogram finns upprättat i verksamheten, vilket inkluderar befästa rutiner och journalföring. Verksamheten avser att utveckla detta om så behövs för att innefatta eventuellt ökade krav på kontrollprogrammet.

Rutiner för driftsstopp/olyckor finns, likaså gällande nödlägesberedskap i den befintliga driften. Skulle det inträffa en större störning i driften som påverkar den yttre miljön negativt, kommer kommunens miljö- och hälsoskyddskontor att meddelas.

Därtill avser verksamheten att årligen lämna in miljörapport till tillsynsmyndigheten i enlighet med gällande regelverk för miljörapportering, efter det att tillståndet tagits i bruk.

Miljökonsekvensbeskrivning

Omgivning och lokalisering

Ansökt verksamhet ligger i en typisk sörmländsk bygd, dominerad av jordbruk. Prövningen omfattar redan etablerad verksamhet med befintliga byggnader på fastigheterna Össby 4:2 och 4:4 i Eskilstuna kommun. Anläggningen ligger cirka 2,5 km från bostadsområdet Kjulaås och cirka 10 km från Eskilstuna. Platsen ligger precis intill väg 961, med anslutning till väg E20 inom 6 km.

Planer

Området omfattas inte av detaljplan och har inte heller markerats i kommunens översiktsplan.

Alternativa platser för lokalisering

Bolaget har utrett en alternativ lokalisering som inkluderar nybyggnation. En nybyggnation skulle dock innebära en markant högre investeringskostnad för verksamheten. Den alternativa

lokaliseringen skulle även innebära att det nya stallet hamnar närmare bostäder och att gårdsbilden sprids ut ytterligare. Utifrån dessa aspekter är den alternativa lokaliseringen betydligt sämre.

Skydd och intressen

På den mark som ombyggnationen och utökningen planeras finns inga områdesskydd eller andra allmänna intressen. Planerad verksamhet ligger inte heller inom, i närheten av eller med avrinning till Naturreservat eller Natura 2000-områden. Det finns fornlämningar i närheten men planerad verksamhet kommer inte att utgöra någon påverkan på dessa. Planerad verksamhets ombyggnation sker i och på befintlig byggnad och tar inte ny mark i anspråk utanför gårdscentrum. Skulle fornfynd framkomma kommer detta att anmälas till länsstyrelsen.

Producerad mängd fosfor

Producerad mängd fosfor uppskattas, enligt beräkning med schablon i Vera, till ca 4 950 kg fosfor. Enligt grundbestämmelserna om 22 kg fosfor per hektar och år, i genomsnitt över 5 år, motsvarar detta ca 236 hektar spridningsareal.

Gödsel kommer att avyttras. Med flertalet aktiva växtodlingsbolag i nära anslutning till verksamheten finns goda möjligheter till avyttring. Organisk gödsel är idag en tillgång inom jordbruket, då ökade priser och en alltmer osäker marknad höjer priser på till exempel mineralgödsel. Att avyttra gödseln anses därmed inte utgöra ett problem.

Påverkan på grundvattenförekomst

Utgångsläget är att verksamheten ska fortsätta att använda vatten från befintlig brunn. Enligt SGU:s Brunnsarkiv har den brunn som finns på fastigheten god tillgång på vatten, 12 000 liter per timme, vilket ger en tillgång på 288 m³ vatten/dygn. Idag är 6 hushåll samt lantbruket anslutna till brunnen.

Grundvattenmagasin finns vid fastigheten och utifrån vad som framgår av data från SGU finns god tillgång på vatten. Inga tidigare uppgifter från boende visar på brist/problem med vattenkällan.

I den planerade verksamheten kommer fler djur att hållas och därmed kommer vattenförbrukningen att öka. I dygnsförbrukning uppskattas åtgången till 27 m³. Enligt uppgift från SGU är vattenförbrukningen med god marginal lägre än brunns kapacitet.

Genom de försiktighetsåtgärder som verksamheten vidtar, till exempel gällande hantering och lagring av gödsel, avfall och kemiska produkter så bedöms inte verksamheten medföra någon negativ inverkan på vattenkvaliteten.

Påverkan på ytvattenförekomster

Platsen ligger inom delavrinningsområde inloppet Barva-Lappen samt tillhör avrinningsområde Mälaren -Sörfjärden.

Med avseende på påverkan på recipient så är dagvattenhanteringen av betydelse. Dagvattenmängderna kommer inte att öka från anläggningen då inga nya stalltak eller hårdgjorda ytor tillkommer.

Eftersom all hantering av gödsel och kemikalier är säker och eftersom det inte kommer bedrivas någon växtodling kommer verksamhetens påverkan på vattenkvaliteten vara liten.

Sanitärt avlopp från personalutrymme leds idag till befintlig gödselbrunn. Denna lösning medför att det inte uppstår någon påverkan på ytvatten vid verksamheten. En annan lösning skulle vara plombering av avloppet vad gäller WC eller anläggande av avloppsanläggning. Det är av vikt att bibehålla möjligheten till handtvätt och övrigt diskvatten från personalutrymmen. Enligt de studier som skett på avloppsvatten så är det toalettavlopp (urin och fekalier) som står för ca 99 procent av det bakteriella innehållet i ett avloppsvatten, i relation till övrigt vatten.

Slutligen kan ingen påverkan på recipient förväntas, vare sig avseende flödes- eller kvalitetsaspekter. Därmed kommer planerad verksamhet inte inverka på möjligheterna att nå miljökvalitetsnormen för recipienten.

Transporter

I förhållande till den ökning av djur som kommer att ske på anläggningen ökar antalet transporter i väldigt liten omfattning. Totalt sett över året beräknas transporter för den planerade produktionen att i snitt innebära 6 transporter per vecka, vilket motsvarar en ökning på 1 transport/vecka. Med hänsyn till det trafikflöde som dagligen sker på närliggande vägar bedöms ökningen av transporter inte utgöra en olägenhet.

Buller

Eftersom antalet transporter ökar kan en mindre ökning av ljudnivåer från verksamheten förväntas uppstå. Transporterna kommer att ske kontinuerligt under året och företrädevis under dagtid, men även under mycket tidig morgondvs. före kl. 6. I den mån bolaget kan planera transporter förläggs dessa under dagtid.

Då verksamheten inte kommer att ge upphov till höga ljudnivåer bedöms det inte uppstå kumulativa effekter från verksamheten och andra verksamheter i närheten, som skulle kunna bidra till en ökad olägenhet.

Lukt

Gödselbehållare kommer att ha svämtäcke med påfyllning underifrån vilket minskar lukt.

Då ingen växtodling kommer att bedrivas beaktas inte spridning av gödsel. Verksamheten kommer att avyttra sin gödsel till andra bolag med växtodling och potentiellt i framtiden leverera till Eskilstuna Biogas.

Lukt och nedslag av rök från fastbränslepannan kan, om det sker, vara störande för närboende. En väl tilltagen höjd på skorstenen, bra förbränning samt torrt och lämpligt bränsle minskar risken för sådan olägenhet.

Utsläpp till luft

Förbränning

De utsläpp som kan ske från en fastbränslepanna är till exempel SO₂, NO_x och stoft. Pannan är relativt ny och utrustad med teknik för att få en jämn förbränning och hög verkningsgrad. Inget ökat värmebehov finns, vilket innebär att utsläppen inte bör öka.

Ammoniakavgång

För beräkning av ammoniakavgång från djurhållningen, stall och gödsellagring används Jordbruksverkets beräkningsverktyg Vera. Beräkning genomförs vid behov eller vid förändring i verksamheten som kan ha inverkan på beräkningen.

Ammoniakavgång hänger ihop med kväveutnyttjande och är därmed beroende av åtgärder i hela kedjan, från utfodring till lagring och spridning.

Bra foderutnyttjande är grundläggande i produktionen, dels då det är avgörande för produktionsekonomin, dels för att begränsa näringsförlusterna. Ett bra utnyttjande av näring i fodret ger mindre mängd näring i gödseln och därmed mindre mängd kväve som kan avgå som ammoniak. För att hålla ett bra foderutnyttjande så tillämpas foderstater, foderstyrning och alla åtgärder som ger bra djurhälsa.

Stallen och boxar är utformade och ska vid ombyggnaden utformas enligt bästa möjliga teknik. Utgödslingen i två av stallen kommer därtill ske genom vakuumutgödsling som med djupa gödselrännor bidrar till en lägre avgång. Planerat stallsystem med flytgödsel har generellt lägre ammoniakförluster jämfört med fastgödselsystem. I det dagliga arbetet är det viktigt med regelbunden utgödsling, både från gödselytor och från liggytor, då detta minskar ammoniakavgången.

Avgörande för att minska ammoniakavgång från lagring av gödseln är att minska luftrörelser över gödselytan genom täckning av gödsel, att påfyllning sker underifrån och att omrörning minimeras. Samtliga brunnar kommer fortsatt ha ett stabilt svämtäcke och all påfyllning sker underifrån. Tömning av brunnar sker enbart i samband med avyttrande av gödsel.

Med tanke på det kvävenedfall som finns generellt sett bedöms ammoniakavgången från produktionen inte heller leda till negativ miljöpåverkan, lokalt eller regionalt.

Grunder för yrkanden om igångsättningstid och verkställighetsförordnande

Omställningen kommer att ta tid. Den befintliga suggproduktionen ska avvecklas och kontrakt med slakteri för ökat djurantal ska upprättas och ska hinna genomföras på bästa sätt. Yrkandena görs även med hänsyn till marknad och tillgång på material och utrustning.

Yttranden

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen i Södermanlands län har i huvudsak anfört att verksamheten kan tillåtas under förutsättning att bestämmelserna i förordningen om miljöhänsyn i jordbruket och föreskrifterna om

miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring följs och att nödvändiga villkor föreskrivs.

Samhällsbyggnadsnämnden i Eskilstuna kommun

Samhällsbyggnadsnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) har i huvudsak anfört följande.

Bolaget har ett avtal med ett växtodlingsbolag. Avtalet har en uppsägningstid på sex månader. Nämnden bedömer att miljöprövningsdelegationen bör ställa krav på att avtal alltid behöver finnas och förnyas i och med att bolaget inte har tillräcklig lagringskapacitet samt ingen egen spridningsareal. Miljöprövningsdelegationen bör även reglera hur lång uppsägningstid som bör finnas på avtalet samt att tillsynsmyndigheten ska informeras i det fall att ett avtal sägs upp.

Nämnden delar bolagets bedömning att det inte är skäligt med tak då investeringen är kostsam i relation till nyttan. Istället anser nämnden att miljöprövningsdelegationen bör kräva att svämtäcket på gödselbrunnen ska återskapas snarast möjligt (inom 14 dagar) om det bryts eller skadas. Detta för att effektivt minska ammoniakförlusterna.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har bemött inkomna yttranden och anfört i huvudsak följande.

Avtal

En för ändamålet godkänd och korrekt avsättning för den gödsel som uppkommer i produktionen är en viktig aspekt för bolaget. Bolaget har bevisbördan när det gäller efterlevnaden av villkor och regelverk. Bolaget anser dock inte att uppsägningstiden i avtal bör regleras i villkor. Detta eftersom ett sådant villkor kan försvåra avtal med samarbetspartners och därmed få en motsatt effekt.

Villkor som upprättas för information till tillsynsmyndigheten behöver vara tydligt utformade för möjligheten till efterlevnad och uppföljning. Då lagring av gödsel är reglerad i lagstiftning bör behovet av ytterligare villkor vara begränsat. Information från bolaget till tillsynsmyndigheten kommer dessutom ske via exempelvis tillsynsbesök och miljörapportering.

Bolaget lämnar följande förslag på villkor för reglering av avtal gällande gödsel:

- Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av den gödsel som uppkommer i verksamheten. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal och/eller annan avsättning, såsom biogasproduktion, för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Avtalen ska kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.

Täckning av gödselbrunnar

Bolaget känner till att svämtäcke ska återbildas på gödselbrunnarna efter att detta har brutits. Om svämtäcket är bristfälligt och/eller har svårt att återbildas så sker komplettering med halm för att minska risken för ammoniakläckage eller lukt. Tekniken uppfyller BAT-kravet för gödsel förvaring och är förenlig med Jordbruksverkets råd för gödsellagring i nitratkänsliga områden.

Bolaget anser därmed inte att tidsaspekten för återbildande av svämtäcke behöver regleras i villkor. Bolaget lämnar i stället följande förslag på villkor för reglering av gödselbrunnar:

- Lagring av flytgödsel i befintliga gödselbrunnar ska ske så att ammoniakavgång och lukt minimeras. Nya brunnar för flytgödsel ska förses med fast eller flytande tak. Tak på nya gödselbrunnar ska vara färdigställt innan gödselbrunnen tas i bruk.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. Enligt 22 kap. 1 § 7 miljöbalken ska tillståndsansökan därmed innehålla en statusrapport som redovisar föroreningssituationen i området. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom området.

I förordningsmotiven (Fm 2013: 1) anges att djurhållande verksamheter kan bli föremål för undantag enligt sistnämnda bestämmelse.

Utifrån vad bolaget anfört bedömer miljöprövningsdelegationen att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt ovan angivna bestämmelser.

Tillåtlighet

För att tillstånd till en miljöfarlig verksamhet ska kunna ges krävs att det med rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått är möjligt att förhindra att verksamheten kommer i konflikt miljöbalkens mål, allmänna hänsynsregler eller någon annan tillåtlighetsbestämmelse i balken.

I 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken anges att det för en verksamhet ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I bestämmelsens tredje stycke anges vidare att ett tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Den ansökta verksamheten bedöms inte medföra någon negativ påverkan på skyddade områden, djur- eller växtarter. De störningar som verksamheten ger upphov till för närboende bedöms vidare vara möjliga att begränsa till godtagbara nivåer genom skyddsåtgärder och försiktighetsmått. Under förutsättning att föreskrivna villkor följs är lokaliseringen därmed lämplig i förhållande till både allmänna och enskilda intressen.

Med hänsyn till det anförda, och då verksamheten inte heller bedöms komma i konflikt med någon annan tillåtighetsbestämmelse i miljöbalken, är förutsättningarna för att ge tillstånd uppfyllda.

Villkor

Nedan ges en motivering till några av de villkor som miljöprövningsdelegationen har bedömt vara nödvändiga för att den ansökta verksamheten ska kunna betraktas som tillåtlig utöver bolagets villkorsförslag. Vissa av bolagets villkorsförslag har även omformulerats för att uppnå den reglering miljöprövningsdelegation anser vara nödvändig, för att tydliggöra innebörden eller för att överensstämna med de standardvillkor som normalt föreskrivs.

Villkoren utgår från de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken som anger att en verksamhetsutövare ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare ska en verksamhetsutövare, i samma syfte, använda bästa möjliga teknik.

Villkor 2, hantering av gödsel och foder

I huvudsak överensstämmer villkoret med bolagets förslag. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att även risker med foder bör ingå samt ett krav att eventuellt spill eller läckage ska tas om hand så snart som möjligt.

Villkor 3, lagring av flytgödsel

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndighetens yrkande att reglera återbildning av svämtäcke är för detaljerat och svårkontrollerat. Miljöprövningsdelegationen föreskriver ett villkor i enlighet med bolagets förslag om minimering av ammoniakavgång och lukt. Miljöprövningsdelegationen föreskriver även att sanitärt avloppsvatten från personalutrymme inte får ledas till gödselbrunnar efter ett år från det att tillståndet har tagits i anspråk. Detta eftersom risk för smittspridning inte med säkerhet kan uteslutas, särskilt då bolaget inte själva ansvarar för gödselspridning.

Villkor 4, avtal gällande gödsel

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tillsynsmyndighetens yrkande att reglera avtals uppsägningstid m.m. i villkor inte är lämpligt. Miljöprövningsdelegationen föreskriver, i enlighet med

bolagets förslag, ett villkor om att avtalen ska motsvara det totala behovet av spridningsareal och/eller annan avsättning.

Villkor 6, aska från fastbränslepanna

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett villkor som reglerar hantering av aska från fastbränslepanna ska föreskrivas. Askan ska förvaras i tät behållare och hanteras på sådant sätt att olägenheter för miljön förebyggs och begränsas. Innan aska får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark ska samråd ske med tillsynsmyndigheten och analys göras av innehåll. Innehåll av bl.a. tungmetaller kan göra att aska från skogsbränslen inte är lämpligt sprida på åkermark. Det är inte lämpligt att blanda aska med gödsel då detta medför att pH förändras vilket kan medföra ökad avgång av ammoniak.

Villkor 7, kemikalier och avfall

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Villkor 8, buller

Miljöprövningsdelegationen väljer att även ha med ett begränsningsvärde för momentana ljud nattetid i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning om industribuller och vad som normalt brukar föreskrivas i bullervillkor.

Miljöprövningsdelegationen föreskriver även när och hur bullernivåerna ska kontrolleras.

Villkor 9, kontrollprogram

Miljöprövningsdelegationen bedömer det vara rimligt att kontrollprogrammet ska skickas till tillsynsmyndigheten redan inom tre månader istället för 6 månader som bolaget föreslagit. En uppdaterad fungerande egenkontroll är viktig för att minska riskerna med verksamheten.

Villkor 10, avveckling av verksamheten

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar. Villkoret förenas

med delegation till tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor kring avvecklingen.

Verkställighetsförordnande

Enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 28 § miljöbalken får miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om tillståndet inte har vunnit laga kraft.

Ansökan avser utökning av en befintlig verksamhet. Utökningen kan inte antas medföra några större olägenheter för närboende och den kan inte heller antas ge någon omfattande påverkan på miljön som är svår att återställa om tillståndet skulle komma att upphävas efter ett överklagande. Miljöprövningsdelegationen anser att de skäl som framförts till stöd för omedelbar verkställighet med tillräcklig marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Yrkandet om verkställighetsförordnande kan därmed bifallas.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser såsom bygglov och liknande för den verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljöprövningsdelegationens ordförande Mikaela Öster och miljösakkunnig Pia Persson Holmberg med miljöskyddshandläggare Greger Drougge som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
2. Kungörelsedelgivning

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se (skickas tillsammans med meddelande om IED)

Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen i Södermanlands län, sodermanland@lansstyrelsen.se

Samhällsbyggnadsnämnden i Eskilstuna kommun,
miljokontoret@eskilstuna.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se (skickas tillsammans med meddelande om IED)

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 3 april 2025**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 3279-2024.

Tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, har den 27 februari 2025 beslutat att meddela Önerståhl Smågris AB tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till djurhållning på fastigheterna Össby 4:2 och 4:4 i Eskilstuna kommun. Tillståndet avser slaktsvinsproduktion med upp till 2 970 platser.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsen, Bäverns gränd 17 i Uppsala och Stadshuset, Alva myrdalsgata 1 i Eskilstuna.

Beslutet får överklagas inom tre veckor räknat från den 13 mars 2024, då delgivning anses ha skett. Ange diarienummer 3279-2024.